

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Petra Dvořáková

Název práce: Etické aspekty klonování člověka v transkulturní perspektivě

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Předmětem bakalářské práce jsou etické aspekty klonování živých organismů. Práce usiluje o vymezení základních pojmů vztahujících se k tématu (klonování, etika, bioetika, biomedicína, důstojnost člověka, lidská práva). Práce také seznamuje s riziky a přínosy klonování, s pohledem monoteistických náboženství na tuto problematiku a v závěru se zabývá aktuálním vývojem v oblasti klonování.

Zaměření práce: klonování, etika, bioetika, biomedicína, monoteistická náboženství

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je zpracována na odpovídající jazykové úrovni. Místy se objevují v textu obraty z hovorové češtiny. Pro udržení odpovídající stylistiky by bylo dobré více sledovat akademický styl psaného slova.

Rozsah práce: Plně odpovídá požadavkům na bakalářské práce, celkový rozsah textu je 50 stran.

Použitá literatura: Seznam literatury odkazuje na 13 odborných monografií a větší počet digitálních zdrojů. Z hlediska požadavků na bakalářské práce se tak počet použitých zdrojů pohybuje na spodní hranici požadovaného rozsahu. Seznam zdrojů by bylo dobré určitě rozšířit. Slabinou seznamu literatury je také skutečnost, že není uspořádán abecedně podle příjmení autora.

Formální stránka práce: Formální stránka práce je pečlivě zpracovaná podle obvyklých akademických norem

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Předkládaná bakalářská práce je věnována tématu na pomezí biologie, bioetiky a filosofické antropologie. Zaměřuje se na široké spektrum otázek spojených s problematikou klonování člověka. Práce je účelně uspořádaná do přehledné struktury. Hlavní text je rozdělen do čtyř částí věnovaných postupně technologii klonování, etickým aspektům klonování, pohledu velkých monoteistických náboženství na danou problematiku a současnému vývoji na tomto poli. První část věnovaná historickému vývoji a různým technologiím klonování představuje patrně nejzdařilejší část práce. Přehledně a srozumitelně představuje různé techniky a metody klonování a náležitým způsobem tak představuje kontext nutný pro diskuzi o etických aspektech klonování. Jedinou slabinou úvodní části je možná až příliš silná závislost textu na knize J. Petra: *Klonování, hrozba nebo naděje?*

Následující kapitola je věnována etickým aspektům klonování. I vzhledem k názvu práce by měla představovat hlavní jádro textu. V této části textu jsou zmíněny všechny zásadní etické otázky a problémy spojené s klonováním člověka. Její největší slabinou je ale přílišná obecnost výkladu. Kapitola se věnuje základním otázkám filosofické antropologie, lékařské etiky a bioetiky. U jednotlivých bodů jde ale spíše o představení základních, učebnicových principů, které již nejsou v hlubší a propracovanější podobě aplikovány na otázky klonování. Textu by také prospělo systematičtější zvýraznění problémových bodů, které jsou spíše lehce nastíněny v průběhu výkladu. Mezi klíčové body zde jistě patří jedinečnost lidské osoby a možnost vytváření její kopie (pokud je jedním z klíčových aspektů osobního bytí vlastnictví svého aktu bytí je možná představa našeho identického dvojníka? Tato otázka je krátce zmíněna na s. 30), otázka statusu lidského embrya (s. 28), otázka poškození nového tvora v důsledku klonování (s. 31) atd.

V další kapitole se autorka věnuje pohledu velkých monoteistických náboženství (křesťanství, judaismus, islám) na problematiku klonování. I zde by bylo možné jednotlivé body rozebrat detailněji. Především by bylo důležité se věnovat zevrubně argumentaci, kterou předkládá křesťanství (zejm. v katolické tradici) ve prospěch nezrušitelné důstojnosti lidského embrya a v důsledku toho nemožnosti využít lidská embrya jako materiál k vědeckým účelům (s. 34 a 35).

Závěrečná kapitola je pak věnována nejnovějšímu vývoji v oblasti klonování. Jsou zde ale zmíněny především momenty z přelomu století. V této pasáži by bylo záslužné věnovat větší pozornost aktuálnímu dění v posledních 10 letech.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce naplňuje požadavky kladené na tento typ textu. Představuje ale spíše obecné informace k danému tématu a nesměřuje k jeho hlubší analýze.

Otázky vedoucího práce:

- Proč je z pohledu na člověka jako na osobu nepředstavitelná možnost vytváření identických dvojníků metodou klonování?
- Jaké jsou základní argumenty pro nepřípustnost využití lidských embryí pro vědecký výzkum?
- Jaké hlavní, zlomové momenty nacházíme ve vývoji klonování v posledních 10 letech?

Datum: 14. 1. 2021

Mgr. Petr Macek, Ph.D.